

Карпатська Русь

Karpatska Rus *Carpatho-Rus*

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT YONKERS, NEW YORK AND OTHER MAILING ADDRESSES

Ч.19 ЮНКЕРС Н.Й. 15ГО, СЕНТЯБРЯ 1995, YONKERS, N.Y. SEPTEMBER 15, 1995, VOL.LXVIII, NO. 19

О НАШІМ ФЕСТИВАЛІ

Фестиваль, котрого ми чекали оден рік, отбылся в прошлу неділю, 27-го августа. Як і в минулі роки, погода порадувала нас, не впало ани краплі дощу. Тай людей прибуло немало, около п'ятсот. Добре знаний Лемко Резорт наповнився голосами на цілий день, а головне - дитячими, котри были найдзвінкійші і найголоснійші. Всяди лунала лемківска бесіда, помішана з англійским языком. Штоправда дакотри написани на папері вказателі ("сайни") были написани лем по англійски. Хотілося би видіти їх написаними по-нашому. Тож Лемківский Фестиваль!

Як і было запрограмовано, Марієнн Вислоцкі, ведуча фестивалю, представила Предсідателя Лемко-Союзу Алекса Геренчака, котрий в своїм привитаню до Лемків, прибувших в Монро, не обминув проблеми оплати налогу ("таксу") за Лемко Резорт. Висловив надію, што зможеме зберегти того прекрасне місце для прийдешних поколінь. Далі слово было надане Ивану Кирпану, Президенту Лемко Резорту, котрий подякував гостям за інтерес, проявлений до нашої культури. Запросил частійше одвидіти Лемко Резорт, бо того сезону юж працює басейн, а также спортивне обладнання.

Одразу одбылся концерт, што тривал дві і пів-години. Танцювальний ансамбль "ГЛІНКА" представил барз інтересни танці. Молодша танцювальна група з задоволенням виконувала веселі танці, а одноімений пісенний колектив - добре знани пісні.

Барз інтересна была програма пісенного дуету "МІША і НАТАША", а также вокально-інструментального ансамблю "БАЛАЛАЙКА-РУСЬ".

Того року ми не мали змоги почути на нашій сцені артистів від Товариства "Україна" (тота традиція была порушена з погляду на фінансові труднощі на Україні). Може тому так нам бракувало наших лемківских пісень на тогорічнім фестивалі. Што ж, мусиме більше приділити уваги відшукуваню і розучуваню лемківских пісень і танців, мусиме більше повірити в свої сили. Было би добре, якби наши читателі заінтересувалися тою проблемою і поділилися з нами своїм досвідом і знаннями о лемківской культурі (збірки лемківских пісень, сценарії коротких

спектаклів, нові верши, а также відеокасети з танцями, записаними на фестивалях на Лемковині сут барз важни для нас).

Після концерту была вигравка, де як головний приз розігривалася бандура. Та й не обійшлося без смачних лемківских пирогів і інших страв. Танці під оркестру Алекса Парка завершили фестивальну програму. Думається, што фестиваль зблизив Лемків, котри жиют близко і далеко оден від одного.

ПОНАД 22 МІЛЬЙОНИ ЕМІГРАНТІВ В США

ВАШИНГТОН. - В США жие понад 22,6 мільйонів емігрантов, што становит 8,7 процент населеня того краю. Тото ест найвисший процент емігрантов (особ, роджених поза границями США) од часу закінчення II світової війни. По даним американского Бюра Загального Спису, 4 мільйони емігрантов жие в США нелегально.

В 1910 року емігранти становили 14,7 процент населеня США. Од того часу процент систематично спадал, до 4,8 в 1970 року. Потім в результаті зреформованя еміграційних правил в другой половині 60-их роков - число емігрантов зачало побільшатися. В 1980 року они становили 6,2 процентов населеня, а в 1990 - 7,9 проц. Од 1990 до 1994 року прибуло до США - легально і нелегально - 4,5 мільйонов людей.

По даним Бюра Загального Спису, найвекшу групу емігрантов становлят Мексикане, котрих жие в США 6,3 мільйони. На другом місци сут Філіпінці - мільйон осіб. Дальше - Кубинці - 805 тисяч; Сальвадорці - 718 тисяч; Канадійці - 679 тисяч; Німці - 625 тисяч; Китайці - 565 тисяч; Домініканці - 556 тисяч; Кореанці - 533 тисяч; Вьетнамці - 496 тисяч; Індуси - 494 тисяч і жителі бувшого СССР - 470 тисяч.

Не ест знане, скілько прибувших з Польщи.

7,7 мільйонов емігрантов (34,3 проц.) жие в Каліфорнії, што становит четверту часть того штату. В штаті Нью-Йорк жие 2,9 мільйона емігрантов, а на Флориді - 2,1 мільйона. Понад мільйон емігрантов приняло американске горожанство.

По даним рапорту, безроботя серед емігрантов виносит 9,1 процент (серед родовитих жителів США 6,8 процент). Середний доход на особу ест 12,179.00 дол. рочно і 15,876.00 в случаях осіб, роджених в США. Середний вік емігрантів виносит 37 роков і ест о 4 роки висший од середного віку родовитих Американов. Однак середний вік емігрантов, прибуваючих до США по 1900 року виносит лем 26 роков. Серед 4,5 міль. осіб, прибулих до США за остатних 5 років 21 процент мае висше образования супроти 15 проц. родовитих Американов і 14 процент вчаснійших емігрантов.

ПОЛЬСКИ БІСКУПИ ОСТЕРІГАЮТ ПЕРЕД ВІЮДЬМИ З БИВШИХ ВЛАСТЕЙ РІЧИПОСПОЛИТОЙ ЛЮДОВОЙ

ЧЕНСТОХОВА (РАР). - "Польский епископат остерігат перед вибором на найвисши становиска в державі людей, котри в часі тоталитарной держави участвовали в виконаню власти на найвисшом партійно-урядовом уровню", - стверджуєся в «Слові біскупов польских з Яней Гури», принятом на обрадуючой в Ченстохові 278 Пленарной Конференції Польского Епископату.

"Не дают они гарантии, же зможут рядити інакше, як то робили давнійше, допроваджуючи цілий народ до драматичного заборгованя", - пишут біскупи. Указуют, же "люди віруючи мают моральний обовязок дати свій голос на кандидатів, котри представляют їх погляди, вартости і інтереси. Народ, котрий віками випрацювал свою ідентичность, в особі голови держави прагне мати чоловіка, котрий своїм чеснотом, інтелектуальном здібностьом, досвідом, а передовсім визнаваном системом вартости запевнит історичну, культурову і християнску непреривность житя народу".

Епископат ясно висказуєся за таким кандидатом, котрий буде репрезентувати і боронити етични вартости, вартости евангельски, хотяй рівночасно буде шанувати погляди інакше віруючих або невіруючих", - написано в «Слові біскупов».

Члени Епископату стверджуют, же уздоровлованя знищеної комуністичном системом господарки сполучено з

(Продовження на ст.2)

(Продовження з ст.1)

великими жертвами, які поносит суспільство. "Тоти, котри діяли в області економічної фікції, доправили державну газдівку до руїни; днеска, використовуючи непопулярність конечних реформ, сягають знов, тим разом дорогом демократичном, по власть. Стараються не реалізувати своїх обіцянок, накинути народу давну, скомпромітовану ідеологію, одіти в одіти мнимого поступу, што завше практикувала комуністична система. Тоти, котри участвовали в виконанню власти, сегодня заповідають творення сучасної держави, лем повстає питання "як они розуміють тоту сучасність? Без Бога? Без Десяти Заповідей?" - пишуть біскупи.

В таком духу написана вся пересторога, котра свідчить о том, што польски біскупи сильно занепокоєні за свої впливи в будучом польском правительстві.

КИТАЙЦІ ЗАПОВНЮЮТ СИБІР

МОСКВА (РАР). - Російський уряд, занепокоєний ростучим напливом Китайців на Сибір і розглянув серію запобігальних мір, а также можливість поселення в Сибіру Росіян, котри походять з інших республік бувшого СССР. Проблема была поставлена, по всякій правдоподобности, міністром оборони Росії Павлом Грачовим, котрий уже раньше вказував на небезпечний ріст числа нелегальних китайських емігрантов на Сибірі. "Китайці мирною дорогою завойовують Далекий Схід Росії", - заявив Грачов. Додал, же з інформацій, які посідає, виходить, же нелегальні китайські поселенці організують в Сибірі військовий вишкіл і курси военной борби.

Предсідателька Федеральной Еміграційной Служби Росії признала, же існують канали переходу через російські границі нелегальних емігрантов, котри походять з Китаю. То она висунула пропозицію поселення на Далекий Схід Росії емігрантов з інших республік бувшого СССР. Пропозицію піддержав Вячеслав Михайлов, міністр для справ народностей і регіональної політики. Зазначил, же в протягу найблизших років належить сподіватися прибуття до Росії з території бувшого СССР около 5 мільйонів Росіян. При тому заапельовал о будову хиж для тих емігрантів не лем на Далеком Сході, але также на Північном Кавказі.

ХОЛЕРА НА УКРАЇНІ

ЧЕРНІВЦІ (РАР). - "Холера на Україні поширилась на Буковину, перенесена дітьми, повертаючими з вакацій над Чорним морем в районі Одеси, одного з розсадників той хвороти", - подала агенция ТАСС. Нови случаи хвороти зареєстровано в одном селі на Буковині послі приїзда дітей з вакацій в місцевости затока над Чорним морем.

... борється з епідемією холери літо. Від початку року

заразилося том хворотом 320 людей, із котрих 17 померло. Епідемія началась в Миколаєві, на полудню України.

ЧОРНИ ВІВЦІ...

На переходах граничних меже Німечином і Австрією, а также меже Австрією і Швейцарією автомобілі з польскими реєстраційними табличками сут докладно контролювані. Провіряють номери мотору і каросерії, а также укрити знаки на ріжних частях каросерії. Трудно тому дивуватися, если брати під увагу, же кожного року пропадат в Німеччині понад 120 тисяч автомобільов, а більша їх часть знаходиться потім в Польщі", - пишуть автори в газеті «Wprost». Асекураційні фірми підвисшують послідними часами ставки, трактуючи Польщу і други краї Східної Європи яко територію, где крадіж або знищення автомобіля случаются три рази частійше як в Німеччині.

«Welt am Sonntag» з 6-го августа остерігат туристів, приїждяючих до Польщі перед ризиком подорожування ночном пором польскими дорогами. Можна наїхати не лем на спячих по ночах пияков. Газета подає, же "всюди на улицах можна увидіти великі афіши реклами, на котрих довгоногі дівки представляють алкоголь як штоси чудного, порівнюваного з сексом". В роках 1989-1994 число гостей Варшавского дому витверезення виросло з 11,6 тисяч до 28 тисяч. Процент випадків, спричинених п'яними водіями автомашин перевишат в Польщі всякі европейські рекорди.

Опубликований прошлого місяця в Лондоні рапорт туристичних фірм зараховує Польщу до найбільш небезпечних країв Європи.

На таку оцінку складатся низка безпека на дорогах, пошесть крадежи авт, слаба охорона готелів перед злодіями, велике число рабункових нападів на подорожуючих шоферів, а навіть роверистів. Англичане не розуміють, чом польська поліція дозволяє безкарно діяти гангамз країв бувшого СССР і чом так легко ест перевезти крадене авто через східну границю Польщі.

Од трох років Поляки становлять найбільшу групу осіб, походячу з Європи, котри не дають права заїхати до Великобританії.

Приведена опінія не ест повна. Наша газета ест замала, жеби подати повну інформацію і ми ограничуємся лем до того, што напечатали.

Ред.

МАСАКРА В САРАЄВІ

САРАЄВО (Рейтер/РАР). Штонайменше 33 особи згинуло, а понад 60 были ранени, коли в понеділок, 28 августа рано, на головну улицу і ринок в Сараєві упало сім артилерійських снарядів,

вистрілених Сербями. Найновіша масакра в окруженном місті совпала початкови очередной ступені дипломатичної місії американской делегации, з Ричардом Голбрук, асистентом секретаря стану на чолі. Послі розмов з Герве де Шаретт, шефом французской дипломатії, американский негодиятор сказав, же понеділковий атак повліяє лем на подвоєня старань, спрямованих для осягнення мирного порозуміння. Ніколас Бьорнс, пресовий інформатор Департменту Стану, осудил также очередной удар на цивільних людей, але з резервом однісся до евентуальних відплатних налетів НАТО. Тимчасом Мирослав Тагойль, міністр до справ інформації босняцких Сербів сказав, же "обстріл был очередном пробом саботажу мирного процесу зо стороны музульманов".

81 рік тому Гавриіл Прінцип убил австрійского престолонаслідника і його подругу в Сараєво, што было використано яко причину до виповідження війни Росії, хотя до той війни Германія і Австрія готувалися давно. Чим зак інчилася Перша Світова война, то знаме. Чим закінчатся події в Сараєві, тепер того предвидіти не можеме.

"АВСТРО-УГОРЩИНА..."

(Продовження з ст.3)

Но зложилось так, што на кілька літ перед войною один високий сановик, ознакомлений прекрасно з нашим вопросом і положенем і гдеколи буваючий на авдієнції у Франца Іосифа, використав відповідний момент і раз в своїм докладі, межи прочим, наемкнув ему, чи не належало би руских ("руссен") в Австро-Угрії признати і тим способом замирити Прикарпате і поправити відношення Австро-Угрії з Росією. Учувши то, Франц Іосиф витаращив очі, мотнув заперечуючо головою і сказав остро: "Найн; німальс унд німмер!" ("Ні; ніколи в світі). Хотя та его відповідь собственно нічого не зміняла в нашім положеню, все таки була для нас тяжким ударом, бо показувала, што при Франці Іосифі нам ніколи не стане лучше, і так она і була у нас в тіснім кружку із кількох осіб принята. Один із присутствующих в ній, старик, так і заключив, што нам, очевидно, остається дальше существовати не признаними, і притім сказав: "Што значит таке его "німальс унд німмер"? таж він сам - не вічний!" А на то другій, кстати, адвокат і ідкий сатирик, перервав живо: "Што, ви ждете его смерти? Він не умре ніколи! То -Кощей Безсмертний!"

Впрочім, Франц Іосиф не любив, просто, ненавидів славян вообщє. Хотя, нпр., до поляків він еше відносився найлучше, однако він ніколи не заступився за переслідованих поляків в Познанщині перед своїм найблизшим другом, кайзером Вільгельмом. Та ненависть монарха до славян була тим паче фатальна для двуединої імперії, што в ній, хотя ні одна нація не мала абсолютного большинства, все ж славяне разом составляли майже половину еї населення (свише 45 процент). (Далій буде)